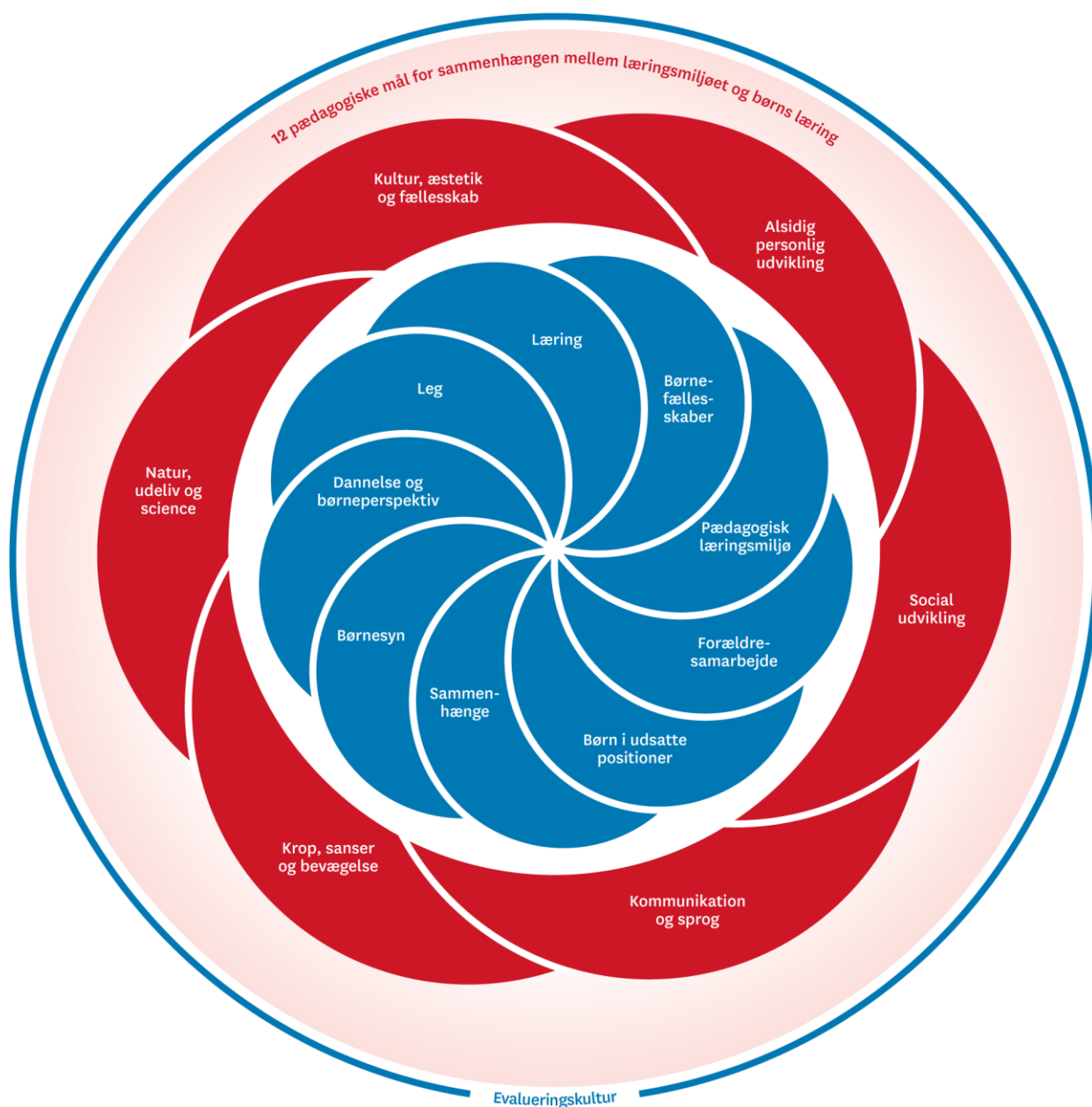

Pædagogisk læreplan for Børneflokket Vordingborggade - Børnehaven 2021-2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

I børnehaven arbejder vi på at skabe et læringsmiljø, der rummer mange muligheder for deltagelse i børnefællesskabet. Vi arbejder i mindre grupper både på stuen, men også på tværs af huset. Det styrker alle børns muligheder for at udforske og erfare sig selv, både på kendte og på nye måder. Vi arbejder med planlagte aktiviteter som fx rytmik, temaer, ture ud af huset, fællessang og børneinitierede aktiviteter som leg på den enkelte stue og på tværs af stuerne -det styrker og udvider alt sammen børnenes erfaringsverden.

Vi er bevidste om at der, for børnene, er mange måder at deltage på. Måske har et barn brug for at holde en voksen i hånden, brug for at observere hvad der foregår, eller være den der hjælper den voksne. Børnene kommer med mange forskellige kompetencer og udgangspunkter og ved at tilbyde mange deltagelsesmuligheder, sikrer vi alle børn - en oplevelse af deltagelse, mestring og succes i børnefællesskabet i en tryk og omsorgsfuld atmosfære.

Samtidig understøtter vi det enkelte barns mulighed for deltagelse, ved at hjælpe konkret med at udvikle kompetencer, der måske mangler for at kunne indgå på en god måde i børnefællesskabet. Det kan fx helt konkret være at lege med et barn og dermed udvikle barnets legekatalog. Det kan være at hjælpe barnet

med hvordan man inviterer andre til leg, hvordan man siger stop eller andre ting, der kan stå i vejen for deltagelsen. Dette arbejde vil forgå i en dialog med forældrene, der måske opfordres til at lave legeaftaler derhjemme. På den måde kan vi i samarbejde om at have fokus på at styrke barnets relationsdannelse, tilknytning til fællesskabet, trivsel og læring.

Et eksempel fra hverdagen: De voksne opmuntrer børnene til at selv at tage fx overtøjet på før man spørger en voksen. På den måde lærer børnene at have troen på sig selv og sine egne færdigheder.

En dag høres der to børn i garderoben, der opmuntrer hinanden. B har svært ved at lyne flyverdragten. A henvender sig til B og siger: "prøv at sige; jeg kan godt".

Et eksempel fra hverdagen: Gruppen skal have stillestund, hvor alle børnene skal ligge på tæpper og lytte til en historie/afslappende musik, for at komme ned i gear og kunne mærke sig selv.

Et barn har meget svært ved at finde roen. De voksne giver barnet et alternativ for den pågældende aktivitet. Barnet får mulighed for at løbe i vores rytmikrum og bruge kroppen aktivt i stedet, for efterfølgende at komme ind på stuen og tegne. Barnet opnår ro på denne måde og kommer ned i gear.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

I børnehaven har børnene gode muligheder for at udvikle deres sociale kompetencer. De er hver dag sammen med andre børn og voksne hvor de bliver præsenteret for forskellige fællesskaber. Vi har tidligere beskrevet at vores institution har børn med forskellige nationaliteter hvilket giver børnene en indsigt i at kunne være i et fællesskab trods forskellige baggrunde.

Når børnene starter i børnehave oparbejder pædagogerne, i samarbejde med forældre og eventuelt vores kollegaer fra vuggestuen, hvis børnene kommer derfra, en god relation til barnet og et godt kendskab til hvor det enkelte barn er i dets sociale udvikling. Herfra tager vi udgangspunkt i det videre arbejde så barnet får så gode muligheder for at indgå i meningsgivende fællesskaber.

Et eksempel fra hverdagen: 1 pædagog og 6 børn spiller Klodsmajor. Vi bygger tårnet i fællesskab hvor vi samtidig aftaler reglerne. Børnene skiftes til at slå med terningen og alle er spændte på om tårnet braser sammen. Pædagogen bestemte at den som blev Klodsmajor byggede det nye tårn og slog først.

Et eksempel fra hverdagen: Til samling taler vi om hvis man får et "nej" når man gerne vil deltage i en leg. Vi har en dialog med børnene om hvordan det føles når man bliver afvist. Der kommer mange forskellige bud på hvordan det føles. Her får børnene mulighed for at udtrykke følelser og forstå dem i det store fællesskab.

Vi indretter aktiviteter så alle børn har mulighed for at deltage og får en oplevelse af at høre til. Vi arbejder med begrebet; "den pædagogiske bagdør" hvor de børn, der ikke har mulighed for at deltage indenfor de fastlagte rammer, kan deltage på anden vis. Når dette udgangspunkt er tilstede lærer vi børnene at give plads og gå på kompromis og give dem en oplevelse af at andre vil gøre det samme for dem.

Børnene er tilknyttet en bestemt stue men har mulighed for at komme på besøg på de andre stuer eller få besøg på egen stue. Vi stræber mod at gøre de sociale sammenhænge attraktive for børnene så deres sociale udvikling sker i fællesskaber, der skaber balance i det enkelte barns selvforståelse.

Når børnene har taget børnehaven til sig som værende en af deres trygge arenaer, præsenterer vi dem for de omkringliggende legepladser og andre udflugtsmål. Her oplever børnene at være på udebane men sammen i et velkendt fællesskab som de sammen kan udforske området med. Vi oplever gang på gang, at når vi er tilbage i børnehaven, opleves det hos både børn og voksne som at være kommet hjem igen.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

I børnehaven er vi opmærksomme på at vi voksne er børnenes sproglige rollemodeller og at sproget er til stede hele dagen. Sproget er på spil i de daglige rutiner, som fx når vi skal have tøj af og på, når vi dækker bord, spiser eller er på wc, men også i planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer og i børnenes leg.

Gennem hele dagen er der oplagte muligheder for at følge børnenes spor og interesser ved at deltage i børnenes samtaler. Måske er det et særligt tema, der for tiden interesserer børnegruppen. Måske taler vi om ting vi oplevede i går. En fortæller måske om noget fra fjernsynet. Alt sammen samtaler, der tager udgangspunkt i børnenes verden. Her er den voksnes opgave at være nærværende og spørge ind. Den voksne har øje for at udvide børnenes sproglige horisont, måske læres der et nyt ord, en ny betydning eller vi folder over- og underbegreber ud fx at tale om at fugle ikke bare er fugle, men at der findes gråspurve, undulater osv.

Et eksempel på hverdagen: Når vi laver sprogfokuseret aktiviteter med børnene bruger vi rekvisitter som for eksempel service, hvor vi starter en dialog om hvad vi bruger dem til og hvad de hedder. Vi leger derefter en leg hvor vi skal dække et bord fordi vi skal have middagsgæster og derefter spise noget lækkert mad sammen.

Et eksempel fra hverdagen: I garderobesituationen bruger vi begreber som fx gummistøvler, vinterstøvler, kondisko, løbesko osv., og ikke bare ”tag dit tøj på” eller ”tag dine sko på”.

Derudover styrkes børnenes sprog også i planlagte aktiviteter som fx når vi synger, læser højt, fortæller historier og eventyr eller arbejder med dialogislæsning i mindre grupper.

I de børneinitierede aktiviteter er sproget ofte grundlaget for at få legen i gang. Børnene bruger sproget, for at aftale hvad legen skal handle om, hvem der gør hvad og hvilke roller man hver især har. Her foregår tit en forhandling børnene imellem: ”Så sagde vi at jeg var moren...”

Sproget giver børnene mulighed for at danne relationer og indgå i børnefællesskabet. Det er via sproget børnene kan udtrykke behov, tanker, følelser, ideer og interesser samt at forstå sig selv og andre. Også her er det vigtigt at de voksne ser sig selv som rollemodeller og hjælper barnet med at sætte ord på barnets indre liv.

Nogle børn kan have god gavn af piktogrammer. Her understøtter billeder det talte sprog. Det er for nogle børn nemmere at forstå og fastholde hvad der skal ske, når vi også kommunikerer via billeder.

Vi benytter Aula, hvor vi informerer forældrene om børnenes dagligdag og oplevelser i børnehaven. Det giver forældrene mulighed for at tale med barnet om hvad det har oplevet og lært.

Vi benytter de forskellige muligheder der byder sig i forhold til sprogligt input og opmærksomhed. Fx går vi på biblioteket og låner bøger og deltager bl.a. i forskellige workshops der udbydes via "Åbent Dagtilbud".

I børnehaven vurderer pædagogerne børnenes sproglige udvikling. Dette kan gøres ved hjælp af en sprog-vurdering som er et redskab pædagogerne gør brug af til at målrette indsatsen efter det enkelte barns behov. Vi samarbejder også med en tale-høre-lærer som er tilknyttet institutionen.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Vi indretter dagligdagen for børnene, så muligheden for at bruge kroppen er til stede. Der er mulighed for at bruge kroppen i bevægelse og blive udfordret fysisk. Til dette har vi en udendørs legeplads hvor der er masser af muligheder for løb, klatring, grave i jord, lege gemmeleg og være kreativ på alle mulige måder så krop og sanser bliver stimuleret. Vi er udenfor hverdag efter frokost i alt slags vejr. Her får børnene mulighed for at opleve og sanse de forskellige årstider og skiftende vejrforhold. På vores udendørsarealer har børnene højt til loftet hvor kroppen og grovmotorikken har plads til at blomstre.

Et eksempel fra hverdagen: En pige på 4 år bruger flere dage nede på legepladsen i vores klatretårn på at hænge med halvdelen af kroppen hen over et fletværk af reb. Det er tydeligt hun er ved at mestre at kravle ud selv mens hun observerer de andre. Efter flere dage tager hun "springet" og kravler ud med hele kroppen.

Indendørs har vi et lille multirum, hvor fysisk udfoldelse er muligt på madrasser, i ribber, på klatrevæggen og på balancebrættet. Stuerne har på skift rådighed over vores multirum om formiddagen. Hvis stemningen er til det bruger vi også multirummet om eftermiddagen hvor børnene fra stuerne er fælles.

Et eksempel fra hverdagen: Børnene ligger stole, balancematerialer mm. under nogle madrasser og har dermed lavet en bro. Nogle af børnene løber fra den ene ende til den anden, andre går forsigtigt. Børnenes balance trænes samt deres konstruktionsevne og samarbejde styrkes.

Ude på stuerne er der plads til at udforske finmotorikken med konstruktionslege lige fra magneter og togbane til at lave tegninger og klippe i forskellige materialer. Vi har også et lille lokale hvor pædagogerne kan tage en lille gruppe ind og lave forskellige kreative aktiviteter.

På vores ture ud i nærområderne får børnene også rig mulighed for at indtage nye oplevelser via kroppen som er med til at danne deres forståelse af den verden de begår sig i.

Om eftermiddagen holder vi "stillestund" hvor børnene ligger på tæpper og lytter til en historie eller afslapningsmusik. Dette giver børnene muligheden for at mærke egen krop og integrerer oplevelser og indtryk.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Vores institution er placeret i storbyen men samtidig med gode muligheder for at komme ud og opleve naturen. Trods vores placering i byen kan børnene finde masser af naturfænomener på vores legeplads, hvor der bliver gravet i jorden og gjort brug af jorden som element, der er med til at forme forskellige lege. Vi graver efter orme, vi studerer mariehøner og observerer duerne og skaderne i trætoppene. Når det har regnet samler regnen sig ofte i en stor vandpyt der bliver hentet vand fra til andre lege eller både bliver søsat. Det våde element er utrolig dragende for børnene og er med til at give legene liv og mening.

Vi er ude i alt slags vejr og dermed får børnene kropslige erfaringer med de forskellige årstider og hvordan de påvirker vores sanser og sind.

Et eksempel fra hverdagen: Efter det har regnet er der en kæmpe vandpyt på legepladsen. Der skovles vand op i spande og trillebøre. De graver kanaler i sandkassen og hælder vandet i samt laver dæmninger for at bremse vandet.

Når sandet er tørt, kalder børnene sandet for sukker. De oplever/sanser at sandet kan strøs når det er tørt og bliver tungt og hårdt at grave i når det er vådt.

Vi har planlagte ture ud af huset, fx til Vestamager og Amagerstrand hvor børnene får sanselige og kropslige forståelser af hvad vi kan bruge naturen til. Når turen er gået til Vestamager, har det primære fokus været at få et kendskab til dyrelivet i forhold til hvor dyrene lever ude i naturen og hvad de lever af. Turene til Amagerstrand har været planlagt i samarbejde med Kulturcenter Vestamager som har en base ved standen hvor de formidler naturfænomener fx omhandlende hvad blæsten kan og hvordan vi kan se, det blæser.

Denne viden har vi taget med os hjem til børnehaven hvor børnene selv har formidlet deres viden gennem tegninger og andre kreative aktiviteter som illustrerer vejret, naturen, årstiderne og hvad der ellers foregår ude i den store verden.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

I børnehaven har vi en rig sammensætning af kulturelle baggrunde. Børnene leger på kryds og tværs og får derigennem indblik i forskellige normer og værdier. Pædagogerne følger børnenes interesser og folder mangfoldigheden ud så der bliver skabt et rum hvor diversiteten i samfundet afspejler sig i børnehaven.

I børneflokkene skaber vi også vores egne fælles traditioner. Vi fejrer fødselsdage, holder farvelfester og sommerfest. Vi får besøg af julemanden og måske kigger påskeharen forbi. Alt sammen noget der er med til at skabe fælles oplevelser og en kulturel ramme i institutionen.

Hver fredag samles børnehaven og de ældste vuggestuebørn til fællessang. Her inkluderes børnene i valg af sange. Børnene underholder i grupper på skift med en sang eller instrumenter, og øver sig dermed i at stå foran et publikum.

I hverdagen får børnene masser af muligheder for at arbejde med farver og former. Vi tegner, maler, klipper og limer og arbejder med både 2- og 3 dimensionale konstruktioner. Vi gør også her brug af Åbent Dagtilbud og har fx haft besøg af arkitekter og kunstnere, der giver både børn og voksne inspiration.

Børnenes kreative udfoldelser bliver udstillet på stuerne og på fælles arealerne. Dermed giver vi børnenes rammer et æstetisk udtryk.

Vi forsøger at følge børnenes spor, når de udviser nysgerrighed i forhold til udklædning, musik, teater og museer og bruger lokalmiljøet fx biblioteket, biografen, museer samt teatre. Derudover deltager vi, som en fast tradition, i Store Legedag, der arrangeres i fællesskab med de øvrige institutioner i vores netværk.